

[Aksel Møller.]

pelsen, og at disse udveje ville blive betrådt. Den daværende regerings politik fik en ende med den, og vi kunne have set på de forslag, som nu foreligger her i dag, med mere behersket bekymring, hvis vi havde det indtryk, at den høje regerings pengepolitik stadigvæk stræbte imod en fortsættelse af arbejdet for at sanere landets pengevæsen og bekæmpe inflationen. Denne forhåbning til, hvad der er regeringens økonomiske politik, har den højtærede finansminister imidlertid berøvet os. Han har åbent for os alle gjort omkring; han har stillet problemet således op, at man må formode, at nu er pengesaningen stillet i bero. Skønt udviklingen med hensyn til landets omkostningsniveau i dette kalenderår stadigvæk viser iøjnefaldende inflations-tendenser, og skønt betydelige gennemstatslån bundne midler i denne tid og i kommende måneder forfalder til udbetaling, har han erklæret sig for en brat opbremsning af den hidtil førte pengepolitik.

På denne baggrund må man se vor tvivl om rigtigheden af forslag til en kreditudvidelse, således som de foreligger her. Hvis den højtærede finansminister med sin erklæring om nødvendigheden af at sætte tempoet i pengesaningen ned udelukkende har tænkt på, at det ikke var muligt at sanere længere over beskatningen af indkomsterne, forstår mit parti og jeg meget vel de synspunkter, som den højtærede finansminister har handlet efter, i alt fald forsåvidt angår den direkte beskatning. Også efter vor opfattelse har denne beskatning nu nået så formidable højder, at den modarbejder den opsparing, som efter nationalbudgettet er en nødvendig forudsætning for, at genopbygningsværket kan lykkes. Jeg vil endda sige det på den måde, at mit parti er rede til at drøfte skattelettelser med den højtærede regering, ikke mindst hvis disse kan gennemføres i forbindelse med en omlægning af de nuværende former for tilskud til forbrugerpriserne.

Men efter vor opfattelse har regeringen haft andre muligheder for at føre pengepolitik. Regeringen har haft den mulighed at betjene sig af langfristede statslån. Den højtærede statsminister indledte sin æra som statsminister med en programtale, hvori han ikke udelukkede muligheden af, at regeringen ville gribe til den udvej. Nu er tidspunktet formentlig forpasset. Det vil i alt fald sikkert med henvisning til renteforholdene, således som de nu stiller sig, og til de erfaringer, den højtærede regering gjorde ved udstedelsen af det sidste

langfristede statslån til forbrug, kunne siges, at tidspunktet nu er forpasset. Men det er ikke nogen undskyldning for, at denne form for pengepolitik ikke blev ført på det tidspunkt, da vi for vort vedkommende rådede regeringen dertil.

En fortsættelse af pengesaneringspolitikken har derfor nu kun få veje at følge. Vi må erkende, at de direkte skatters vej er lukket. Vi står overfor en regering, som næppe er til at drive frem til at forsøge over en lånepolitik at forfølge de formål, som ligger i pengesaningen. Den eneste udvej, der er tilbage for os, er den sanering, som sker ved hjælp af Marshallmillionerne, anden gangbar vej findes ikke. Men den vej ønsker mit parti også anvendt indtil det øjeblik, da en kreditudvidelse bliver en naturlig følge af varerigelighed og pengeknaphed, og dette tidspunkt er efter vor opfattelse ikke kommet endnu.

Den fornemste motivering for de to lovforslag, der her foreligger, er, at man ved denne frigivelse af kasserereservens midler vil finansiere Marshallplanen, det vil altså sige, at man flytter de bankreserver, som nu er bundet i nationalbanken, over på den særlige konto, som er oprettet for at modtage provenuet af Marshallmillionerne i nationalbanken. Virkningen er i og for sig blot en anden kontering i nationalbankens bogholderi — stort set i alt fald —, men der finder ikke nogen yderligere forøget binding af penge sted ved denne ompostering af to forskellige konti i nationalbanken.

Det var efter vor opfattelse meningen, at Marshallvarerne skulle være et middel til helbredelse af de syge penge. Dette mål krydses af de forslag, regeringen her har stillet, og det er derfor ganske naturligt, at vi for vort vedkommende ikke kan føle os tiltalt deraf.

Jeg er meget vel klar over, at den medicin, vi ordinerer det danske samfund, vil føre til begrænsning af kreditten. Naturligvis kan man imødegå talen om kreditbegrænsning med, at tempoet i investeringsvirksomheden derved nedsættes. På den anden side finder jeg det problematisk, om det danske samfund under de nuværende vilkår vil være i stand til at bære en hastig udvidelse af tempoet for investeringsvirksomheden, uden at det får inflatoriske følger. En betydelig kreditudvidelse i samfundet vil, således som stillingen er i dag med den tendens til overbeskæftigelse, vi har, føre til, at der påny sker en væsentlig efterspørgsel efter materialer, påny et kapløb om arbejdskraften, og dermed sættes påny